

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бабія Юрія Юрійовича «Організація муніципальної влади в сучасній Україні: конституційно-правові та прикладні питання», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань 08 «Право»)

Дисертація Бабія Юрія Юрійовича «Організація муніципальної влади в сучасній Україні: конституційно-правові та прикладні питання», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право») виконана на кафедрі загальноправових дисциплін факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування національної поліції України Донецького державного університету внутрішніх справ. Тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Донецького державного університету внутрішніх справ 03 серпня 2023 року (протокол № 3). Тема відповідає спеціальності 081 «Право».

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бабія Ю.Ю. «Організація муніципальної влади в сучасній Україні: конституційно-правові та прикладні питання» підготовлений за результатами розгляду цієї дисертації та публічної презентації Бабієм Ю.Ю. наукових результатів зазначеної дисертації, який відбувся 12 березня 2026 року (протокол засідання кафедри загальноправових дисциплін № 13).

Рецензенти:

1) завідувач кафедри загальноправових дисциплін факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор історичних наук, професор Ріжняк Р.Я.;

2) в.о. завідувача кафедри державно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та соціального менеджменту Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор Куракін О.М.

За результатами засідання було складено наступний висновок.

1. Обґрунтування вибору теми дослідження

Тема дисертації Бабія Юрія Юрійовича є актуальною, науково обґрунтованою та своєчасною, оскільки присвячена дослідженню організації муніципальної влади в умовах глибоких трансформацій публічної влади, децентралізаційних процесів, євроінтеграційного курсу України та воєнних викликів. Сучасний етап розвитку місцевого самоврядування потребує не лише удосконалення окремих інститутів, а й комплексного переосмислення організації муніципальної влади як самостійного конституційно-правового феномену.

Вибір теми зумовлений також наявністю істотних прогалин у вітчизняній правовій науці щодо концептуалізації муніципальної влади, визначення її місця в системі публічної влади, моделей її організації та механізмів взаємодії з органами державної влади. У цьому контексті

дослідження має не лише теоретичне, а й безпосереднє практичне значення для подальшого розвитку законодавства та практики місцевого самоврядування в Україні.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020); Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019); тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки (Наказ МВС України від 11 червня 2020 року № 454; Наказ МВС України від 26 грудня 2022 року № 848); тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2025-2029 роки (Наказ МВС України від 21 травня 2024 року № 326); пріоритетного напрямку наукових досліджень «Фундаментальні та прикладні проблеми наукового забезпечення боротьби зі злочинністю в Україні» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року №12-21.

2. Наукова новизна результатів дослідження

Наукова новизна дисертації полягає в комплексному дослідженні організації муніципальної влади в сучасній Україні як цілісного конституційно-правового процесу.

Уперше:

- обґрунтовано концепцію організації муніципальної влади як цілісного конституційно-правового процесу, що має власну логіку формування, функціонування та розвитку в системі публічної влади України;
- запропоновано авторське визначення муніципальної влади сучасної України як самостійної, легітимної форми публічної влади, спрямованої на реалізацію муніципального інтересу на засадах відносної автономії;
- розроблено концепцію моделі організації муніципальної влади України як системної моделі перехідного типу, що поєднує риси різних класичних моделей місцевого самоврядування;
- уведено в науковий обіг категорію «правова діагностика стану організації муніципальної влади», визначено її зміст, структуру, стадії та функціональне призначення;
- обґрунтовано підхід до взаємодії муніципальної та державної влади як автономно-партнерської форми публічної діяльності, орієнтованої на реалізацію муніципального інтересу.

Удосконалено:

- понятійно-категоріальний апарат муніципального права шляхом уточнення змісту категорій «муніципальний інтерес», «завдання муніципальної влади», «функції муніципальної влади», «інституційна структура муніципальної влади»;

- наукові уявлення про місце муніципальної влади в системі публічної влади, зокрема щодо її співвідношення з державною владою та органами виконавчої влади;
- теоретичні підходи до типологізації моделей місцевого самоврядування, шляхом обґрунтування доцільності переходу від класичних моделей до системних моделей організації муніципальної влади;
- підходи до нормативного закріплення принципів організації муніципальної влади з урахуванням стандартів Європейської хартії місцевого самоврядування;
- наукові підходи до реформування місцевого самоврядування в Україні в контексті децентралізації та євроінтеграції.

Дістали подальшого розвитку:

- теорія публічної влади у частині розмежування її форм та визначення місця муніципальної влади в її структурі;
- доктрина місцевого самоврядування щодо змісту, форм реалізації та механізмів гарантування його автономії;
- наукові підходи до взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної влади, зокрема у сфері делегування повноважень і здійснення контролю;
- концепції правової реформи у сфері публічної влади, зокрема щодо трансформації муніципального управління в умовах децентралізації та післявоєнної відбудови;
- підходи до інституційного розвитку територіальних громад у контексті підвищення їх спроможності та ефективності муніципального управління.

3. Теоретичне і практичне значення отриманих наукових результатів дослідження

Теоретичне значення дисертації полягає у розвитку положень конституційного та муніципального права щодо сутності муніципальної влади, її місця в системі публічної влади, моделей організації та механізмів взаємодії з державною владою. Результати дослідження сприяють поглибленню наукових уявлень про природу місцевого самоврядування в умовах децентралізації та європейської інтеграції України.

Практичне значення полягає у можливості використання висновків і рекомендацій дисертації у нормотворчій діяльності, у діяльності органів місцевого самоврядування та органів державної влади, а також у навчальному процесі під час викладання дисциплін «Конституційне право України», «Муніципальне право», «Публічне управління та адміністрування» та підготовки навчально-методичних матеріалів.

4. Наукові публікації, у яких висвітлено основні результати дисертаційного дослідження, та повнота їх опублікування

Основні положення та висновки дисертаційного дослідження відображені у фахових наукових публікаціях автора у вітчизняних наукових

виданнях, а також у матеріалах міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій:

Опубліковані статті у фахових виданнях України:

1. Бабій Ю.Ю., Мельничук С.М. Компетенція органів місцевого самоврядування в умовах реалізації принципу децентралізації: теоретичні питання. *Право.ua*. №1. 2022. С. 196-201. DOI 10.32782/LAW.UA.2022.1.30

2. Бабій Ю.Ю. Муніципальна влада сучасної України: конституційно-правові питання. *Вісник ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка*. 2023. Вип. 2 (102). С.13-24

3. Бабій Ю. Ю. Взаємодія муніципальної влади з місцевими державними адміністраціями: проблемні питання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія “Право”. Випуск 77 (3). 2023. С. 59-64

4. Бабій Ю. Ю. Правова основа функціонування муніципальної влади в Україні: проблеми та перспективи. *Вісник Луганського навчально-наукового інституту ім. Е. О. Дідоренка*. 2024. Вип. 1 (105). С.13-22

5. Бабій Ю. Ю. Конституційна модель організації муніципальної влади в сучасній Україні: проблемні питання реалізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія “Право”. Випуск 87(1). 2025. С. 131-136

6. Бабій Ю. Ю. Роль правової діагностики в організації муніципальної влади сучасної України. *Право і суспільство*. № 4. Т. 1. 2025. С. 3-8.

Праці апробаційного характеру:

8. Бабій Ю.Ю. Муніципальний інтерес як детермінант функціонування муніципальної влади в сучасній Україні. Science and innovation of modern world. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2023. Pp. 600-605. URL: <https://sciconf.com.ua/x-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-innovationof-modern-world-15-17-06-2023-london-velikobritaniya-arhiv/>

9. Бабій Ю.Ю. Термінологічна архітектура сфери місцевого самоврядування як концепція змін Конституції України. «Основні напрями модернізації Конституції України в умовах вступу України до Європейського Союзу»: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 27 червня 2023 р.). Івано-Франківськ, 2023. С. 288-294.

10. Бабій Ю.Ю. Організація муніципальної влади в сучасній Україні: теоретико-правові питання. Конституція України щодо дотримання основних принципів організації та здійснення публічної влади: погляд у світлі євроінтеграції: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 21 червня 2024 р.). Івано-Франківськ, 2024. С.

11. Бабій Ю.Ю. Етапи становлення та розвитку муніципальної влади в сучасній Україні. Current trends in scientific research development. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (13-15 лютого 2025 року, Бостон, США). BoScience Publisher, Boston, USA. 2025. 676 p. С. 659-663 URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/02/CURRENT-TRENDS-IN-SCIENTIFIC-RESEARCH-DEVELOPMENT-13-15.02.25.pdf>

12. Бабій Ю.Ю. Принцип субсидіарності у функціонуванні муніципальної влади. Правова наука і державотворення в Україні умовах сучасних викликів". Матеріали науково-практичної конференції (м. Полтава, Україна 13–14 червня 2025 року). Молодий вчений. Полтава. 2025. С. 63-66

Кількість та зміст публікацій відповідають встановленим вимогам до робіт на здобуття ступеня доктора філософії, а їх тематика повністю охоплює основні положення, винесені на захист, що свідчить про достатній рівень апробації результатів дослідження.

5. Обґрунтованість і достовірність результатів дослідження

Достовірність і обґрунтованість результатів дисертації забезпечені використанням сучасних методів наукового пізнання, комплексним аналізом значного масиву нормативно-правових актів, судової та правозастосовної практики, а також широкої джерельної бази наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених. Логічна послідовність викладу, внутрішня узгодженість висновків і положень, що виносяться на захист, підтверджують належний рівень наукової верифікації отриманих результатів.

Основні положення та наукові результати роботи є обґрунтованими, базуються на аналізі сучасних літературних джерел з тематики дослідження та узагальненні практики застосування законодавства України.

Структура дисертаційного дослідження Юрія Бабія відповідає визначеній меті та поставленим завданням дослідження. Викладення результатів дослідження здійснено на належному науково-методичному рівні із застосуванням механізмів та засобів спеціальної юридичної термінології. Наукові положення та рекомендації є достатньо аргументованими, базуються на ґрунтовному аналізі доктринальних джерел, поглядів та аргументів учених-юристів, нормативно-правових актів, статистичних даних.

Дисертація написана грамотно, оформлена згідно з чинними вимогами, передбаченими Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44. Оформлення дисертації відповідає вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Мовностилістична культура роботи досить висока. Список використаних літературних джерел, а також посилання на них у тексті дисертації зроблено з дотриманням вимог.

Загальний висновок

З огляду на викладене, представлена для розгляду дисертаційна робота Бабія Юрія Юрійовича на тему: «Організація муніципальної влади в сучасній Україні: конституційно-правові та прикладні питання» є такою, що узгоджується з установленими вимогами з позиції наукової новизни, обґрунтованості і достовірності, теоретичного і практичного значення.

Зазначена дисертація є завершеною працею, сформульовані в ній наукові результати містять елементи наукової новизни, які мають теоретичне і практичне значення для юридичної науки.

Дисертаційне дослідження відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, освітньо-науковій програмі «Право» ДонДУВС.

Автор дисертації – Юрій БАБІЙ, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

**Головуючий на засіданні
кафедри загальноправових дисциплін
факультету підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Національної поліції України,
доктор філософських наук, професор
25.03.2026**

Олег ТУРЕНКО

Підпис Олега Туренка засвідчую

**Т.в.о. начальника відділу
документування службової діяльності**

Вікторія МЕЛЬНИК